

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Till

Stockholms stadsbyggnadskontor
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
c.c. andrew.blank@stockholm.se
c.c. Stadsbyggnadsnämnden

YTTRANDE

2023-04-03

Inför granskning av förslag till detaljplan för Tegelbruket 4 m.fl. i stadsdelen Kungsholmen, dnr 2016-10001

Samfundet S:t Erik avvisar planförslaget i Stadsbyggnadskontorets redovisning inför granskning för ny stadsbebyggelse väster om S:t Eriksområdet (tjut 2022-12-15). Förslaget bör omarbetas så att bebyggelsen utformas i enlighet med intentionerna i Stadsbyggnadskontorets helhetsplan för den andra etappen av S:t Eriksområdet från april 2011.

Stadsbyggnadskontorets detaljplaneförslag

Den föreslagna detaljplanen syftar till att möjliggöra för en utveckling av det som idag är f.d. S:t Eriks ögonsjukhus, genom att området omvandlas till bostadskvarter, och att skapa möjligheter för att befintliga funktioner, såsom vårdcentral, ska kunna vara kvar i området. Förslaget har bearbetats efter tidigare samråd för att anpassas till det befintliga S:t Eriksområdet karaktär. Förslag till gestaltning av den nya bebyggelsen har tagits fram. En planerad idrottshall har utgått. Förslaget innehåller cirka 260 bostäder, 7000 kvadratmeter kontor och en förskola. Även offentliga platser i form av ett torg, en park och gator föreslås.

Samfundet Sankt Eriks synpunkter

Det nu redovisade detaljplaneförslaget innebär att det tidigare samrådsförslaget med slutna innerstadskvarter i allt väsentligt bibehålls. I valet mellan att antingen komplettera det ännu inte helt utbyggda S:t Eriksområdets planmönster eller bygga vidare på kvartersstrukturen har man valt det senare. Det är olyckligt.

Samfundet S:t Erik har i tidigare samrådsyttrande (se bilaga) framhållit de erkända bebyggelse- och stadsmiljökvälitéerna i det befintliga S:t Eriksområdet och framhållit vikten av att området kompletteras i enlighet med tidigare intentioner. Där finns en grundläggande planidé om symmetri som skulle brytas brutalt om det nu redovisade detaljplaneförslaget genomförs, trots de modifieringar som skett av exempelvis hushöjder och takutformning. I stället bör S:t Eriksområdet kompletteras i väster så att dess centrala parti med Grubbensparken, Grubbensringen och utblicken längs stråket ned mot Barnhusviken får sitt ursprungligen tänkta läge mitt i området och blir omgivna av likartad bebyggelse på ömse sidor. Gränsen mellan stenstadens kvartersstruktur och S:t Eriksområdet ska ligga i Polhemsgatan väster om det nuvarande ögonsjukhuset. Föreslagen detaljplan innebär att S:t Eriksområdet stympas och att dess betydande stadsmiljövärden skadas.

Samfundet S:t Erik håller fast vid sin tidigare redovisade uppfattning och anser att förslaget till ny stadsbebyggelse väster om S:t Eriksområdet bör omarbetas och bebyggelsen utformas i enlighet med intentionerna i Stadsbyggnadskontorets helhetsplan för den andra etappen av S:t Eriksområdet från april 2011.

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Susanne Ingo
Vice ordförande

Bilaga:

Yttrande ang samrådsförslag för del av Tegelbruket 4 m.fl., dnr 2016-10001, 2020-03-03

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE
2020-03-03

Samrådsförslag för del av Tegelbruket 4 m.fl., diariernr 2016-10001

Samfundet S:t Erik anser att förslaget till ny stadsbebyggelse väster om Sankt Eriksområdet ska omarbetas och ges en utformning i enlighet med Stadsbyggnadskontorets helhetsplan för den andra etappen av Sankt Eriksområdet från april 2011.

Planförslaget

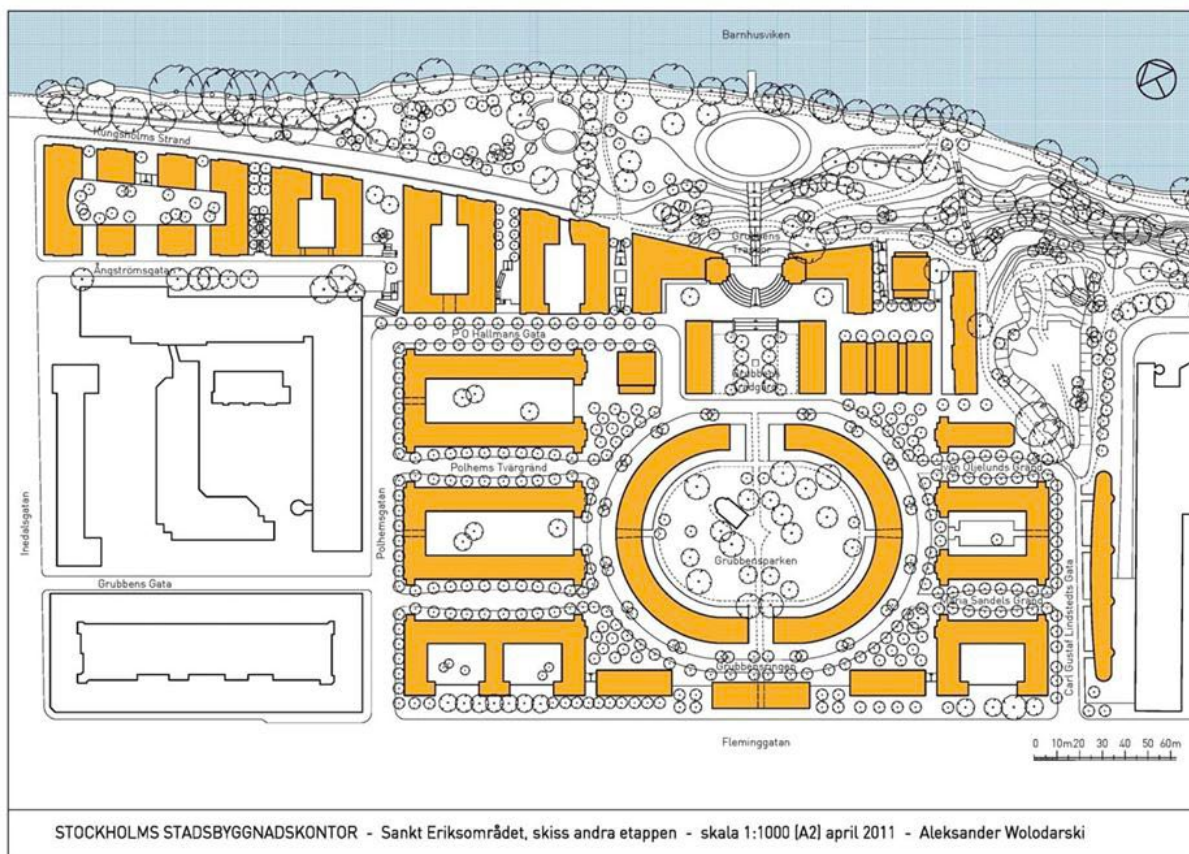
Stockholms stad har redovisat förslag till ny detaljplan för västra delen av Sankt Eriksområdet som föreslås omvandlas och ge plats för nya bostäder, lokaler och offentliga platser m.m. i samband med att S:t Eriks ögonsjukhus flyttar därifrån.

Samfundet S:t Eriks uppfattning

Samfundet S:t Erik beklagar förslaget att bland annat riva ögonsjukhusets byggnad från sent 1970-tal för att bland annat ge plats åt nya bostäder. Å andra sidan öppnas ju en värdefull möjlighet att komplettera det befintliga Sankt Eriksområdet med fler bostäder enligt de ursprungliga intentionerna vid tiden för dess tillblivelse. Områdets symmetriska uppbyggnad har definierats med förutsättningen att det skulle byggas ut i etapper och fullföljas när sjukvården inte längre behövde lokalerna i den västra delen.

Samfundet S:t Erik konstaterar dock att det nu aktuella förslaget kommer att leda till en stadsmiljö av en helt annan och betydligt torftigare karaktär. I valet mellan att ansluta den föreslagna bebyggelsens utformning till Sankt Eriksområdet, vilket borde varit en självklarhet, eller till det sena 1800-talets storskaliga och slutna stenstadskvarter har man valt det sistnämnda utan att ange några som helst motiv för detta ställningstagande, och i strid med rekommendationerna från den kulturmiljöanalys som utgör underlag till planförslaget.

Bebyggelsen i Sankt Eriksområdet hör till Stockholms mest uppskattade bebyggelsemiljöer från sen tid. Dess plankvalitéer har kommit att uppskattas av många fler än de som bor i området. Den har blivit en viktig och välkänd samtida karaktärsmiljö i Stockholm innerstad som också vunnit internationellt erkännande genom utmärkelsen "CNU Charter Awards 2004", som utdelas av amerikanska Congress for the New Urbanism. Sankt Eriksområdet blev en av vinnarna i kategorin "Kvarteret, gatan och byggnaden". Bebyggelsemiljön i Sankt Eriksområdet betraktas som ett intressant exempel på postmodernt stadsbyggande och arkitektur – en stilepok som håller på att omvärderas runt om i världen. Sankt Eriksområdet och dess planarkitekt Aleksander Wolodarski fick också ett särskilt omnämnande i arkitekttävlingen "Prix Européen d'Architecture", anordnad av Fondation Philippe Rotthier år 2005, med orden: "This district, as much through its planning of streets, squares, parks and land allocation as by the beauty of its classical architecture, offers a lasting, quality urban environment."

Stockholms stadsbyggnadskontor – Sankt Eriksområdet, helhetsplan andra etappen april 2011.

Flygvy med aktuellt planförslag (Tengbom) hämtad från planbeskrivningen år 2020.

Samfundet S:t Erik uppmanar stadsbyggnadsnämnden att låta omarbeta förslaget till nybebyggelse i kv Tegelbruket väster om det nuvarande Sankt Eriksområdet i syfte att fullfölja den ursprungliga helhetsplanen för Sankt Eriksområdet, liksom de gestaltningsidéer som var kopplade till denna. Här finns en chans att inte bara komplettera stadsbebyggelsen med nya bostäder, lokaler och uterum i ett attraktivt läge. Just här finns dessutom den unika möjligheten att komplettera en redan högkvalitativ stadsmiljö genom att fullfölja en grundläggande och vinnande planidé.

Det nu aktuella planförslaget innebär en brysk stympning av hela Sankt Eriksområdet. Det bör inte genomföras.

Samfundet S:t Erik anser att förslaget till ny stadsbebyggelse väster om S:t Eriksområdet ska omarbetas och ges en utformning i enlighet med Stadsbyggnadskontorets helhetsplan och gestaltningsprinciper för den andra etappen av S:t Eriksområdet från april 2011.

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Susanne Ingo
Vice ordförande